

فلسفہ شعر

(چیستی و چرایی شعر)

و مروتی
بر شعر شفیع کدکنی و ضیاء موحد

محمد امین مروتی

سرشناسه: مروتی، محمدامین، ۱۳۳۹-	موضوع: شفیعی کدکنی، محمدرضا، ۱۳۱۸ -- نقد و تفسیر
عنوان و نام پدیدآور: فلسفه شعر (چیستی و چرایی شعر)	موضوع: موحد، ضیاء، ۱۳۱۲ -- نقد و تفسیر
و مروری بر شعر شفیعی کدکنی و ضیاء موحد/محمدامین مروتی.	موضوع: شعر
مشخصات نشر: تهران: ربیدان، ۱۳۹۹.	موضوع: poetry
مشخصات ظاهری: ۱۰۶ص.	موضوع: فلسفه در ادبیات
شابک: ۷-۲۹-۷۱۳۹-۶۲۲-۹۷۸	موضوع: Philosophy in literayure
وضعیت فهرست نویسی: فیفا	رده بندی کنگره: PN۱۰۴۲
یادداشت: کتابنامه: ص ۱۰۳-۱۰۴	رده بندی دیویی: ۸۰۸/۱
	شماره کتابشناسی ملی: ۷۵۲۹۶۴۶

شناسنامه کتاب

www.ketab.ir

نام کتاب: فلسفه شعر (چیستی و چرایی شعر)

مؤلف: محمد امین مروتی

ناشر: ربیدان

صفحه‌آرا: عرفان نارویی

نوبت چاپ: اول، ۱۳۹۹

تیراژ: ۵۰۰

قیمت: ۴۵۰۰۰ تومان

شابک: ۷-۲۹-۷۱۳۹-۶۲۲-۹۷۸

آدرس: تهران، اتوبان نواب، ساختمان الوند ۵، واحد ۱۰۳

تماس: ۵۵۴۳۲۲۹۸-۲۱

فهرست

مقدمه..... ۱۱

گفتار اول

جای شعر (فلسفه وجودی شعر)..... ۱۳

گفتار دوم

چیستی شعر (ساختارشناسی شعر)..... ۱۵

مشکلات در تعریف شعر..... ۱۵

تعاریف موجود شعر..... ۱۸

و اما تعاریف معاصر..... ۱۹

متدولوژی تعریف شعر..... ۲۰

توضیحی در باب شعر ناب..... ۲۱

گفتار سوم

- ۲۳..... ویژگی‌های نگاه شاعرانه.
- ۲۵..... خاستگاه نگاه شاعرانه.
- ۳۰..... تعهد شاعرانه.
- ۳۴..... شعر و شعور.

گفتار چهارم

- ۳۷..... ویژگی‌های زبان شاعرانه.
- ۴۲..... ساز و کارهای خروج از زبان معیار.
- ۴۳..... درباره‌ی وزن.
- ۴۵..... مَجاز و استعاره.

گفتار پنجم

- ۵۵..... تعریف شعر.

گفتار ششم

- ۵۷..... متدولوژی ادراک و دریافت شعر.
- ۶۰..... امکان آموزش شاعری.
- ۶۱..... امکان ترجمه شعر.

گفتار هفتم

آسیب شناسی شعر ۶۳

گفتار هشتم

کارکرد شعر ۶۷

شعر در حوزه نقد ۶۹

نگاهی به شعر شفیعی کدکنی

اشعار اجتماعی ۷۴

عرفان شفیعی ۸۳

خیامی گری ۸۶

عاشقانه ها ۸۷

زبان ۸۷

دریچه ای به شعر ضیاء موحد

آثار او ۹۱

نظریه شعری موحد ۹۲

تصویر سازی ۹۴

مضامین شعر موحد ۹۶

کتاب شناسی ۱۰۳

مقدمه

در عرصه فلسفه و در بین مباحث فلسفی «راز دهر» و «معمای وجود» غامض‌ترین آن‌هاست و در میان هنرهای مختلف، فلسفه شعر و شاعری، مقام و مرتبتی مشابه دارد. اما وسوسه‌ی سر و کله زدن با این معما، دست از سر آدمی برنمی‌دارد. نفس چالش با معماهای پیچیده‌ای از این دست، به خودی خود و به تنهایی، جذابیت و کششی وسوسه انگیز دارد. تفکر در این نوع معماها، سونوشت ناگزیر انسان است ولو جوابی قانع‌کننده برای آنها نیابد. این نوشته هم داعیه گشودن معما را ندارد ولی در صدد پرتو افکندن بر جوانب مختلف و زوایای پنهان موضوع و طرح شفاف آن است و مگر نه این است که میدان عمل فلسفه‌ی امروز، به این پرتو افکنی و شفاف‌سازی زبانی و کلامی تقلیل یافته است؛ که گفته‌اند طرح صحیح مسئله، نیمی از راه حل آن است.

از «چرایی شعر» می‌آغازیم و این که شعر چگونه و چرا به وجود آمد و سپس به چیستی آن خواهیم پرداخت که «تعریف شعر» کدام است و شعر چگونه از بطن ذهن شاعر پا به عرصه وجود می‌گذارد. «متدولوژی ادراک و دریافت شعر»، «کارکردهای مختلف شعر» و «آسیب‌شناسی شعر و شاعری»، مباحثی خواهند بود که از پی خواهند آمد.